

M.p. poniedziałek 18 grudnia 1944 r.

Nr. 267

Po zaaprobowaniu przez Kraj Rząd przedstawi

NOWY PLAN PROPOZYCYJ DLA ROSJI

Londyn 17.XII Premier Arciszewski udzielił wywiadu specjalnemu korespondentowi niedzielnego pisma londyńskiego "Sunday Times". Mówiąc o stosunkach polsko-sowieckich, premier Rządu R.P., oświadczył m.in.: Wierzę jeszcze ciągle, że wszystkie zasadnicze sprawy w zakresie stosunków polsko-sowieckich mogą być pomyślnie rozwiązane, jeżeli wytworzy się właściwa atmosfera obrad i jeżeli zastosowane zostaną należyte metody rozstrzygnięcia zagadnień międzynarodowych. Wiem, że sprawa jest nagła, ale szybkie porozumienie przyniesie tylko krótkotrwałe załatwienie sprawy i nie byłoby w stanie przyczynić się do trwałego unormowania stosunków polsko-sowieckich. Opracowujemy obecnie nowy plan propozycji, który we właściwym czasie przedłożony zostanie Rosji i innym rządów sojusznikom, po uprzednim zatwierdzeniu go przez polskie państwo podziemne. Porozumiewamy się z krajem we wszystkich ważniejszych sprawach. Na temat zachodnich granic Polski premier Arciszewski oświadczył, że Polska nie ma zasadniczo pretensyj terytorialnych na zachódzie, a domaga się tylko tych ziem, które są etnicznie i historycznie ziemiami polskimi, znajdującymi się obecnie pod panowaniem niemieckim.

STETTINIUS NARAZIE ZACHOWUJE MILCZENIE

Waszyngton 17.XII Sekretarz stanu Stettinius oświadczył w wypowiedzeniu się na temat piątkowej mowy Churchilla do czasu dokładnego jej przestudiowania. Jednocześnie Stettinius oświadczył, że w niedługim czasie wypowie się jasno na temat polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych.

Nowy Jork 17.XII "New York Times" pisze, że mowa Churchilla skierowana była nie tylko pod adresem Polski i Rosji, ale również do Stanów Zjednoczonych. Mowa ta stanowiła najbardziej wyraźne z dotychczasowych ostrzeżeń co do konieczności jedności w obozie aliantów.

PRASA SZWEDZKA O MOVIE CHURCHILLA

Sztokholm 17.XII Dzienniki sztokholmskie omawiają obszernie mowę Churchilla i piątkową debatę w Izbie Gmin. "Svenska Dagbladet" pisze: Możemy rozumieć polityczne cele Anglii w skali międzynarodowej, ale rozumiemy również stanowisko Polaków, którzy wiedzą, że chodzi tutaj nie tylko o granice Polski, ale wogóle o zagadnienie niepodległego bytu państwowego. "Stockholm Tidningen" wyraża pogląd, że mowa Churchilla spowodować może rozczarowanie wśród mniejszych państw i tych narodów, które opierały swą przyszłość na zaufaniu do wielkich mocarstw. Prasa szwedzka wyraża przypuszczenie, że w następstwie mowy Churchilla, komitet lubelski podejmie próby kroków dyplomatycznych w Londynie. "Dagens Nyheter" twierdzi, że usiłowania te nie mają widoków powodzenia.

ODGŁOSY MOSKIEWSKIE I LUBELSKIE

Sztokholm 17.XII Korespondenci prasy szwedzkiej podkreślają, że żadnej z dotychczasowej mowy Churchilla pisma sowieckie nie poświęciły tyle miejsca, ile jego piątkowemu przemówieniu w Izbie Gmin. Radiokomitetu lubelskiego nadawało tekst mowy Churchilla szereg razy w zwolnionym tempie. W Lublinie wydano nawet dodatek nadzwyczajny, zawierający pełny tekst piątkowego przemówienia premiera brytyjskiego.

NOWE DEPORTACJE ŻYDÓW Z RUMUNII DO ROSJI

M.p. 17.XII Do Palestyny nadeszły dziś wiadomości o nowych deportacjach Żydów rumuńskich i Żydów - obywateli innych państw, znajdujących się w Rumunii, w głąb Rosji. Koła żydowskie łączą z tymi wiadomościami fakt nieudzielenia wizy wjazdowej do Rumunii prezesowi Agencji Żydowskiej D. Bin-Gurionowi. W kołach tych podkreślają, że wszystkie te deportacje przeprowadzone są bez możliwości jakiegokolwiek obserwacji ze strony czynników zagranicznych.

SPOKANIE "TRÓJKI" W RZYMIU

Ankara 17.XII Z Londynu donoszą: W tym kołach politycznych wyrażają przypuszczenie, że spotkanie Churchill-Roosevelt-Stalin nastąpi w styczniu w Rzymie, na co podobno Stalin wyraził swą zgodę.

FAENZA ZDOBYTA - KONTROFENSYWA NIEMIECKA NA POGRANICZU BELGIJSKIM - W GRECJI BEZ ZMIAN (patrz str.2).

Rzym 17.XII Oddziały nowozelandzkie VIII armii zdobyły Faenzę, silnie umocnioną twierdzę niemiecką, leżącą na głównej szosie Rimini-Bolonia, mniej więcej na połwie drogi między tymi miastami. W dniu wczorajszym szosa Rimini-Bolonia przecięta została na zachód od Faenzy, dziś zaś Nowozelandczycy zdobyli miasto szturmem po zaciętych walkach ulicznych. W bitwie o Faenzę Niemcy ponieśli ciężkie straty. W odległości 16 km. na półn.wschód od Faenzy wojska kanadyjskie VIII armii toczą najcięższą ze swych dotychczasowych bitew w strefie śródlądowo-morskiej. Niemcy stawiają tam rozpaczliwy opór...

WOJNA NA FILIPINACH

Nowy Jork 17.XII Rozpoczęta w dniu wczorajszym inwazja wojsk gen.Mac Artura na wyspę Mindoro (Filipiny) rozwija się pomyślnie. Amerykanie zdobyli wielką bazę japońską, położoną na 8 km. w głąb lądu. Przystąpiono już do budowy lotnisk. Wyspa Manila znajdzie się w bliskim zasięgu samolotów amerykańskich.

SYTUACJA W GRECJI

Londyn 17.XII Sytuacja w Grecji nie uległa, jak się wydaje, poważniejszemu zmianom. Władze ELAS zgodziły się podobno na pierwszy warunek gen.Scobie w sprawie wycofania się powstanców z Attyki. Pominięto natomiast milozieniem drugi warunek całkowitego zaprzestania walki i zręcenie broni przez oddziały ELAS w Atenach i w Pireusie. Korrespondent radia brytyjskiego donosi, że władze ELAS miałyby poważne trudności z dotrzymaniem tego warunku i smaszeniem około 10 tys. swych członków, walczących w Atenach i Pireusie, do złożenia broni. Z drugiej strony żądania gen.Scobie w tym względzie są kategoryczne.

Londyn 17.XII Około 10 tys osób wzięło dziś udział w demonstracji na jednym z placu Londynu przeciwko polityce rządu brytyjskiego wobec Grecji. Przemawiali członkowie Partii Pracy i komuniści. Uchwalono rezolucję, potępiającą politykę rządową.

Z ostatniej chwili

TREŚĆ TRAKTATU SOWIECKO - FRANCUSKIEGO

M.p.17.XII Dzisiaj ogłoszono jednocześnie w Paryżu i w Moskwie treść zawartego w dn.10 b.m.traktatu sowiecko-francuskiego. Oto główne jego punkty: 1) Francja i Rosja zgodne są co do wspólnego prowadzenia wojny aż do pobicia Niemiec i okazywać sobie będą w tym względzie wszelką możliwą pomoc. 2) Francja i Rosja zobowiązują się nie prowadzić oddzielnych rokowań z Niemcami, ani też nie zawierać zawieszenia broni czy umowy pokojowej z żadnym rządem niemieckim. 3) Francja i Rosja po klęsce Niemiec zobowiązują się zastosować wspólnie środki, wykluczające możliwość nowej agresji. 4) W razie gdy jedna ze stron znajdzie się w wojnie z Niemcami, druga udzieli jej bezwzględnie pomocy. 5) Te kraje zobowiązują się nie zawierać przymierza, ani nie brać udziału w żadnej koalicji, skierowanej przeciwko drugiemu z partnerów. 6) Artykuł mówi o ścisłej współpracy gospodarczej po wojnie. 7) Traktat nie narusza zobowiązań Francji i Rosji wobec państw trzecich. 8) Traktat obowiązuje przynajmniej na 20 lat.

NATARCIE NIEMIECKIE NA POGRANICZU BELGIJSKIM

Kwatera Główna Sprzymierzonych we Francji 17.XII Wojska niemieckie podjęły najsiłniejsze od szeregu miesięcy natarcie na froncie zachodnim. Czołgi i piechota ruszyły do natarcia na froncie I armii amerykańskiej na pograniczu niemiecko-belgijsko-luksemburskim w odległości około 70 km. na południe od Akwizgranu. Wczoraj wieczorem rozpoczęło się natarcie piechoty pod silną osłoną ognia artyleryjskiego, dziś rano czołgi niemieckie przekroczyły granicę belgijską i wdarły się w linie amerykańskie. Dalej na południe i inne oddziały niemieckie weszły na terytorium Luksemburgu.

Londyn 17.XII Na terenie Zagłębia Saary Amerykanie trzymają się w Dillingen mimo silnych przeciwnatarć niemieckich. W 10-dniowych walkach o to miasto Niemcy stracili 3300 żołnierzy. III armia amerykańska posuwała się naprzód w rejonie na wschód od Saargeumines. Oddziały VII armii amerykańskiej walczą w rejonie linii Zygfryda i na terenie Palatynatu. Dowództwo amerykańskie zakazało ogłaszania szczegółów tych działań.

Berlin 17.XII Rzecznik niemiecki oświadczył dziś na konferencji prasowej, że dowództwo niemieckie rzuciło do walki na froncie pod Akwizgranem nowe siły, które rozpoczęły silne przeciwnatarcie. W Alzacji natomiast Amerykanie prowadzą wielkie natarcie przy użyciu nowych rezerw. Toczą się tam zacięte walki.

KU GRANICZ CZECHOSŁOWACJI

Moskwa 17.XII W północnych Węgrzech wojska sowieckie zbliżają się do granicy Czechosłowacji na froncie szerokości ponad 200 km. Na wschodnim krańcu tego frontu Rosjanie nacierają w kierunku Koszyc, na zach. krańcu znajdują się w odległości 130 km. od Bratisławy. Bitwa o Budapeszt toczy się z niezłabną gwałtownością. Niemcy bronią się na przedmieściach, walczą zacięcie o każdy metr terenu.

Berlin 17.XII Rzecznik niemiecki oświadczył dziś na konferencji prasowej, że sytuacja na froncie węgierskim uległa w ciągu ostatniej doby zmianie na niekorzyść Niemców. Wojska sowieckie przerwały niemieckie linie obronne i oddziały zmotoryzowane ruszyły przez dokonane wyrwy do natarcia na nowe linie obronne Niemców. Walki na całym froncie węgierskim stają się gwałtowniejsze z godziny na godzinę.